

νά διακρίνονται ἐπὶ καλλιτεχνικῇ μορφώσει, ἢ λεπτότητι αἰσθήματος καὶ φρονήματος ἢ καὶ στοιχειώδει καὶ συνειδήσει τῆς σπουδαιότητος τοῦ ἔργου αὐτῶν.

Διὰ τοὺς λόγους λοιπὸν τούτους ἀπαραίτητος βῆσις οἰακδήποτε σκοπίμου καὶ σπουδαίας ἐνεργείας πρὸς ἀνθρώπων τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν σκηνῆς εἶνε ἡ ἴδρυσις μονίμου θεάτρου, ἐκ τῶν προτέρων ἔχοντος ἡσφαλισμένην τὴν δαπάνην τῆς συντηρήσεως αὐτοῦ.

Ἐννοεῖται, — καὶ οὐδόλως, ὑποθέτω, ἀπατώμαι, μαντεύων ὅποια σκέψις ἀσχολεῖ τὴν στιγμὴν ταύτην ἕκαστον ὑμῶν, — ὅτι πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται κυρίως καὶ πρὸ πάντων... χρῆμα. Ἀλλὰ τὸ χρῆμα τοῦτο, ἐρωτᾶτε βεβαίως, πῶς θέλει εὑρεθῆ; Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἐλπίζω, κύριοι, ὅτι δὲν ἀναμένετε παρ' ἐμοῦ τὴν ἀπάντησιν. Ἐξομολογούμαι ταπεινῶς ὅτι οὐδεμίαν ἀπολύτως ἔχω περὶ τὴν λύσιν τοιούτων ζητημάτων ἀρμοδιότητα. Ὑποθέτω ὅμως, ὅτι, εἴτε ἐξ ἰδιωτικῆς γενναιοδωρίας, ὅποιας εὐτυχῶς τὰ παραδείγματα οὔτε σπάνια οὔτε πενιχρά εἶνε παρ' ἡμῖν, εἴτε ἐκ μερίμνης κυβερνητικῆς, εἴτε καὶ ἐξ ἀνωτέρας ἔτι προνοίας, ἢ πραγματοποιήσεως τῶν οικονομικῶν ὄρων τοῦ μεγάλου τούτου ἐθνικοῦ ἔργου δὲν εἶνε ἀδύνατος οὔτε δυσχερής. Ὑπολαμβάνω δὲ καθήκον μου, δοθείσης τὴν στιγμὴν ταύτην τῆς εὐκαιρίας, νὰ ἀποτείνω καὶ ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου τὸ ἀσθενές μου φῶνημα πρὸς τὰ γενναῖα τῆς Ἑλλάδος τέκνα, ἅτινα κενοῦσι καθ' ἑκάστην τὸ βαλάντιον αὐτῶν εἰς τὰ θυλάκια τοῦ ἔθνους, καὶ νὰ ὑπομνήσω αὐτούς, ὅτι οὐδεὶς, ἀπολύτως οὐδεὶς, δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἐθνικώτερος, ὑψηλότερος καὶ εὐγενέστερος σκοπὸς χρηματικοῦ ἀφιερώματος τῆς συστάσεως ἐθνικοῦ θεάτρου ἐν Ἀθήναις. Ἄς ἐνθυμηθῇ ἕκαστος αὐτῶν ὅποιαν ἀπεκόμισεν ἄφατον ψυχικὴν ἠδονὴν, ἐξερχόμενος δραματικῆς παραστάσεως, ἐκ τῶν τελείων ἐκείνων, ἃς μόνον ἐπὶ τῶν πρωτευνόντων θεάτρων τῆς Ἑσπερίας δύναται τις ν' ἀπολαύσῃ· ἃς ἀναλογισθῇ πόσον γλυκὴ ἦτο τὸ δάκρυ δι' οὐ ὕγρανε τοὺς ὀφθαλμούς αὐτοῦ ἡ δραματικὴ συγκίνησις, καὶ πόσον βαθεῖα καὶ ἀνεξίτηλος παρέμεινεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἡ ὠραία ἐκείνη ἐντύπωσις ἀληθῶς καλλιτεχνικοῦ θεάματος ἃς ἀναμνησθῇ, ὅτι ἡμεῖς οἱ ἐν Ἀθήναις, οἱ τοσοῦτον ἀφθόνως σιτιζόμενοι πάντα δυνατὸν καὶ ἀδύνατον πλακοῦντα τοῦ ξένου πολιτισμοῦ, πεινώμεν ἔτι τοῦ ἀληθοῦς αὐτοῦ ἄρτου, διότι ἐγνωρίσαμεν μὲν καὶ ἐγεύθημεν *le Jour et la Nuit* καὶ τὴν *Jolie Parfumense* καὶ τὸν *Boccace*, ἀγνωσόμεν δὲ καὶ ἀκούομεν μόνον ὡς μυθεύματα ἐκ χρόνων παλαιῶν τὴν *Marliar Στουάρτην*, καὶ τοὺς Ὀρατίους καὶ τὰς *Σαβίνας*, καὶ πᾶν ὅτι ἄλλο καταλέγει μετὰ τῶν ἀριστοργημάτων αὐτῆς ἡ ὑγιῆς ξένη φιλολογία. Ἄς ἐνθυμηθῶσι ταῦτα,

καὶ ἂν κρίνωσιν ἀξιώτερον τοῦ κόπου καὶ τοῦ χρήματος νὰ μορφώσωσιν Ἑλλήνας μᾶλλον πολλοὺς ἢ σοφοὺς ὀλίγους, ἂν θέλωσι νὰ ταμειώσωσιν οὐχὶ τὴν ἐφήμερον αὐτῶν φήμην ἐν ταῖς στήλαις τῶν ἐφημερίδων ἀλλὰ τὴν μνήμην καὶ τὴν εὐλογίαν αὐτῶν ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς Ἑλλάδος, ἃς μὴ λησμονήσωσι τὸ ἐθνικὸν θέατρον, ὅταν ἀποφασίσωσι καὶ πάλιν νὰ λύσωσι τὸ βαλάντιον αὐτῶν.

(Ἐπεται τὸ τέλος.)

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

ΥΠΟ ΑΛΕΞΙΒΡΟΧΟΝ

Διήγημα.

Τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα εὐρισκόμην παρὰ τῷ φίλῳ μου Ε*** ζωγράφῳ ἀσχολουμένῳ ἰδίως εἰς εἰκόνας μαχῶν. Ἐκαπνίζομεν συνδιαλεγόμενοι, ὅτε παρετήρησα ὅτι ὡς ἐκ τῆς συνομιλίας μας εἶχον λησμονήσει τὴν ὥραν.

— Χαῖρε, φίλε μου, τῷ εἶπον ἐγειρόμενος.

— Περίμενε μίαν στιγμὴν, μοὶ ἀπήντησεν, ἐξέρχομαι μαζὶ σου.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἤρχισε πίπτουσα βροχή.

— Δὲν πέρνεις τὴν ὀμβρέλλα σου; τὸν ἠρώτησα βλέπων αὐτὸν ἔτοιμον ν' ἀναχωρήσῃ.

Μοὶ ἐνευσεν ἀποφαστικῶς, ἐφόρεσεν ἓνα κηρωτὸν ἐπενδύτην καὶ ἐξήλθομεν.

Τῷ προσέφερα τὸν βραχιονά μου καὶ τὸ ἡμισυ τοῦ ἀλεξιβρόχου μου, ἀλλ' ἠρνήθη, προτιμῶν νὰ βραδίξῃ παρ' ἐμοῦ καὶ νὰ βρέχεται. Ἐπειδὴ ἐξεπλησσομένη διὰ τὴν ἐπιμονὴν του, καὶ προσεπάθουν νὰ τὸν προφυλάξω ἀπὸ τὴν βροχὴν,

— Ὅχι, ὄχι, μοὶ εἶπε στενάζων, τὸ ἀλεξιβροχον μοῦ ἐπροξένησε μέγα κακὸν.

Ἐγὼ ἐγέλασα.

— Γελάς; εἶπε σχεδὸν ὀργίλως.

— Ναι, γελῶ μὴ δυνάμενος νὰ ἐνοήσω τί κακὸν δύναται νὰ προξένησῃ ἀβλαβῆς καὶ ὀφελιμὸν ἀντικείμενον, τὸ ὅποιον μᾶς προφυλάσσει ἀπὸ τὴν βροχὴν, καὶ τὸ ὅποιον τώρα βρέχει σέ.

— Ἄς μὲ βρέχῃ, εὐχαριστοῦμαι δι' αὐτό. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ κακὸν τὸ ὅποιον μοῦ ἐπροξένησεν, ἀκουσον καὶ θὰ κρίνης καὶ σὺ ὁ ἴδιος.

— Ἐλα πλησιέστερα, ἀλλέως θὰ χάσω τὸ ἡμισυ τῶν λόγων σου.

Ἐνδίδων εἰς τὴν παρατήρησιν ταύτην μὲ ἔλαβεν ἐκ τοῦ βραχιονοῦ, ἐξηκόντισε κατὰ τοῦ ἀλεξιβρόχου τελευταῖον βλέμμα μίσους καὶ ἐξηκολούθησε·

— Πρὸ τινων ἀκόμη ἡμερῶν εἶχον ὡς γείτονα νεάνιδα κατοικοῦσαν μετὰ τῶν γονέων τῆς ἀπεναντι τῆς οἰκίας μου. Τὴν εὕρισκον ὠραίαν. Δὲν ἦτο ἑκτακτος καλλονή· οὔτε μὲ τὴν θεὰν Ἄρτεμιν ὠμοιάζεν, οὔτε ἦτο δεκάτη μοῦσα· ἦτον ὅμως ἀξιεράστος, νεωτάτη, ὑγιεστάτη, νοσηρονεστάτη, γυνὴ τέλος ἐξ ἐκείνων αἱ ὅποια καθί-

στανται καλαὶ σύζυγοι καὶ καλαὶ μητέρες. Διὰ μαγνητικῆς ἐλξέως ὡσάκις ὁ εἰς ἐξ ἡμῶν ἐπλησίαζεν εἰς τὸ παράθυρον ἐπέσυρα πάντοτε τὸν ἄλλον. Ἐκ τοῦ μέρους τούτου ἀντηλλάσσομεν βλέμματα ἐν τῷ κρουπτῷ καὶ οὐδὲν περιπλέον. Καθὼς εἰξεύρεις, ὅταν τις ἀγαπᾷ, εἶναι ἀδέξιος.

— Λοιπόν, ἠγαπήσθε;

— Εἶμαι περὶ τούτου βέβαιος. Ἐσπέραν τινὰ πρὸ δύο περίπου μηνῶν, ἔβρεχε καὶ ἐβάδιζον κρατῶν ἀλεξιβροχον. Μετ' ὀλίγον ἡ βροχὴ ἐγένετο βραγδαία καὶ ἠναγκάσθη νὰ καταφύγω ὑπὸ μίαν αὐλόθυραν. Ἀλλὰ μόλις σταθεὶς ὑπ' αὐτὴν τί βλέπω; τὴν γειτόνισσάν μου περιμένουσαν νὰ περάσῃ ἡ βροχὴ. Φαντάσου τὴν ἐκπληξὴν καὶ τὴν χαρὰν μου. Ἐκείνη ἐξέφρασε μετὰ χάριτος τὴν εὐαρέσκειάν της δι' αὐτὸν τὸν κακὸν καιρὸν, ὁ ὁποῖος τὴν ἠνάγκασε ν' ἀργοπορήσῃ, διότι ἦτο σχεδὸν ἡ δεκάτῃ ὥρα. Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ἡ βροχὴ ὀλιγόστευσε. Τὴν παρεκάλεσα νὰ δεχθῇ τὸ ἀλεξιβροχον καὶ τὸν βραχίονά μου, καὶ τῇ ἐπρότεινα νὰ τὴν ὀδηγήσω εἰς τὴν οἰκίαν της. Φαντάσου τὸν Παῦλον καὶ τὴν Βιργινίαν. Καθ' ὁδὸν μοὶ ἐξήγησε διατί εὐρίσκετο μόνη καὶ κατὰ τοιαύτην ὥραν. Ὁ πατὴρ της τὴν εἶχεν ὀδηγήσει παρά τινι ἀσθενεὶ θεῖα της διὰ νὰ δειπνήσῃ, ἀλλ' ὅταν ἐπρόκειτο ν' ἀναχωρήσῃ, οὐδεὶς εὐρέθη ἐκεῖ νὰ τὴν συνοδεύσῃ οὔτε ἡ ὑπηρετριά οὔτε δύο συγγενεῖς εἰς τοὺς ὁποίους ἐβασίζετο. Τότε ἀπεφάσισε νὰ ἐπιστρέψῃ μόνη.

Ἐυχαρίστουν τὴν τύχην μου. Τὸ σκότος καὶ ἡ ἔρημία τῆς ὁδοῦ μοὶ ἔδωκεν ὀλίγον θάρρος καὶ τῇ ὠμολόγησα ὅτι τὴν ἠγάπων καὶ ὅτι ἐπεθύμουν νὰ τὴν νυμφευθῶ. Δι' ἀγνῆς ἀπαντήσεως ἐξ ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι οὔτε καὶ λέγουσιν οὔτε ὄχι, καὶ τῶν ὁποίων τὸ μυστικὸν κατέχουσι γυναικῆς τινες, μοὶ ἔδωκε νὰ ἐνοήσω ὅτι ἡ καρδιά της συνεννοεῖτο μετὰ τῆς ἰδικῆς μου. Ἐνῶ συνδιελεγόμεθα, ἐθαύμαζον τὴν εἰλικρινεῖαν καὶ τὴν ἀγνότητα τῆς νέας. Ἐφθάσαμεν, καὶ τὴν ἀπεχαιρέτησα κατενθουσιασμένος, ἀλλὰ τότε μόνον παρετήρησα ὅτι εἶχον λησμονήσει τὸ οὐσιωδέστερον· δηλαδή τὴν ἐξεύρεσιν καταλλήλου μέσου διὰ νὰ παρουσιασθῶ εἰς τὴν οἰκίαν. Ἐν τούτοις ἔμαθον τὸ ὄνομά της· εἰξευρα ὅτι ὠνομάζετο Εὐγενία.

Τὴν ἐπιούσαν ὅταν ἐπανήλθομεν εἰς τὸ παράθυρον ὑπῆρχε τι πλειότερον εἰς τὰ βλέμματά μας, ἀλλ' οὐδεμίαν εἶχομεν κάμει πρόσδον ὡς πρὸς τὸν σκοπὸν τῶν ἐλπίδων μας.

Ἐζήτησαν τινὰ ὅπως μὲ παρουσιάσῃ παρὰ τῇ οἰκογενεῖα ἀλλ' οὐδένα εὔρον, καὶ ἠναγκάσθη νὰ περιμείνω. Οὕτω παρήλθεν ἀρκετὸς καιρὸς.

Ἡμέραν τινὰ καθ' ἣν περιεπάτουں κρατῶν κατὰ τὸ σῆνθος αὐτὴν τὴν μηχανήν, ἡ ὁποία προφυλάσσει τὸ πρόσωπον, ἀλλὰ βρέχει τὴν ῥάχιν καὶ τοὺς πόδας, παρετήρησα βαδίζουσαν

ὀλίγα βήματα πρὸ ἐμοῦ μικρὰν κυρίαν, φιλαρέσκως ἐνδεδυμένην, ἣτις ἐφαίνετο φοβουμένη μὴ βρέξῃ τὰ ἐνδύματά της. Ἐκ φιλανθρωπίας, ἐκ φιλοφροσύνης, ἐξ εὐγενείας, ὅπως ἀγαπᾷς, ἐπροχώρησα πρὸς αὐτὴν καὶ τῇ προσέφερα τὸ ἀλεξιβροχόν μου. Ἡ γυνή, μελαγχροινή, εὐτραφής, καὶ ὠραία ἀκόμη, καίτοι ἠλικιωμένη, ἐδέχθη τὴν προσφορὰν μου, μετὰ δὲ ὀλιγόστιγμον συνδιάλειξεν ἠυχαρίστησα καὶ πάλιν τὴν τύχην...

— Τὸ ἀλεξιβροχον...

— Τὴν τύχην, ἐπανέλαβεν ὁ ζωγράφος, διότι ἡ μικρὰ ἐκείνη γυνὴ ἦτο... μάντευσε ποῖα;

— Ἡ μητέρα τῆς γειτόνισσάς σου.

— Ἀκριβῶς. Ἡ πρώτη ἐντύπωσίς μου ὑπῆρξεν εὐνοϊκὴ, ἐτόλμησα καὶ τῇ ἐξωμολογήθηκα τὸν ἔρωτά μου. Ἡ σύντροφός μου μοὶ εἶπεν ὅτι μὲ εἶχε παρατηρήσει, εἶχε σχηματίσει περὶ ἐμοῦ τὴν καλλιτέραν ἰδέαν, παρετήρησε τὰ βλέμματά μου ἐκ τοῦ παραθύρου, ἀλλὰ μοὶ ὠμολόγησεν ὅτι τὰ ἐξέλαβεν ὡς ἀπευθυνόμενα πρὸς αὐτὴν. Τέλος γελῶσα ἐφέρετο πρὸς με ὡς πρὸς μέλλοντα γαμβρόν, καὶ μ' ἐβαυκαλίζε με χρυσᾶς ἐλπίδας, ὅταν αἴφνης, κρουπτόμενοι οὕτως ὑπὸ τὸ ἀλεξιβροχον, ἠκούσαμεν εἰς δύο βημάτων ἀπόστασιν ἀφ' ἡμῶν τὰς λέξεις ταύτας ἀπαγγελθείσας διὰ βροντώδους φωνῆς.

— Ὁραία! ἐξάιρετά! μὴ στενοχωρεῖσθε!...

Ἀνύψωσα τὸ ἀλεξιβροχόν μας καὶ εἶδον ἰστάμενον ἐνώπιόν μας μὲ τοὺς βραχίονας ἐσταυρωμένους καὶ φράσσοντα πρὸς ἡμᾶς τὸν δρόμον πελώριον ἄνδρα, παρασημοφόρον, ἐβδομηκοντα περίπου ἐτῶν καὶ παράστημα ἔχοντα στρατιωτικόν.

— Ὁ σύζυγός μου! εἶπεν ἡ μικρὰ γυνή.

— Κύριε, μοὶ εἶπεν ὁ κολοσσός, εἶμαι πρῶτον συνταγματάρχης τῶν δραγόνων καὶ σοῦ ζητῶ ἱκανοποίησιν· μοιλονότι δὲ βρέχει, θὰ εὐρωμεν καμμίαν γωνίαν διὰ νὰ κτυπηθῶμεν.

— Μὰ τὴν ἀλήθειαν, συνταγματάρχα, ἀπήνητσα, ἂν ἡ ἐπιθυμία μου τοῦ νὰ προφυλάξω τὴν κυρίαν ἀπὸ τὴν βροχὴν εἶνε προσβολὴ ἀπαιτουσα αἵμα, εἶμαι εἰς τὰς διαταγὰς σας.

— Πολὺ καλὰ, εἶπεν ὁ γέρον στρατιωτικὸς λαμβάνων τὴν χεῖρά μου καὶ θλίβων αὐτὴν τόσον δυνατὰ, ὥστε παρ' ὀλίγον νὰ τὴν συντρίψῃ.

— Εἰξεύρεις περὶ τίνος πρόκειται; εἶπεν ἡ σύντροφός μου.

— Καλὰ! καλὰ! ἐγονθύρυσεν ὁ γέρον.

— Λοιπόν, ἐξηκολούθησεν ἡ σύζυγος, ὁ κύριος μὲ ἀπήνητσε, μ' ἐπροφύλαξεν ἀπὸ τὴν βροχὴν, καὶ μοὶ ἐζήτηε τὴν χεῖρα τῆς Εὐγενίας μας.

— Τότε ἔπρεπε, νῆε, νὰ τὸ εἶπῃς αὐτό.

— Ἀλλὰ πῶς νὰ σοῦ ὁμιλήσῃ; προσέθηκεν ἡ σύντροφός μου.

— Ἐχω τὸν λόγον σου, κύριε, ὅτι ὅλα αὐτὰ εἶνε ἀληθινὰ;

— Σὰς ὀρκίζομαι, συνταγματάρχα, ὅτι εἶνε ἡ μόνη ἀλήθεια!

Φαίνεται ὅτι ὁ πατήρ με ἤρε τῆς ἀρεσκείας του, διότι ἐπανελάβην ἐξακολουθῶν νὰ μοῦ συν-
πρίβῃ τοὺς δακτύλους.

— Σὲ πιστεύω, εἶσαι καλὸς νέος καὶ σὲ θεωρῶ ὡς ἄνθρωπον τιμῶν. Ἄς ἴδωμεν ποίος εἶσαι; τί κάμνεις;

— Εἴμεθα γείτονας, συνταγματάρχα μου. Ἄν δὲ λάβητε τὸν κόπον ν' ἀναβῆτε, θὰ μοῦ κάμετε τὴν τιμὴν νὰ ἐπισκεφθῆτε τὸ ἐργαστήριόν μου.

— Τί ἐργαστήριον;

— Τῆς ζωγραφικῆς.

— Ἄ! εἶσαι ζωγράφος;

— Ναί, ζωγράφος μαχῶν.

— Μαχῶν! Μὰ τὸν διάβολον, φίλε μου, εἶπε συνπρίβων δυνατὰ τὴν χεῖρά μου, χαίρω, τῇ ἀληθείᾳ, διότι σὰς ἐγνώρισα!

Ἀνέβημεν. Ὁ συνταγματάρχης, ἰδὼν τὰς εἰκόνας μου αἱ ὅποιαι τῷ ὑπενθιμίζον ἀρχαίας μάχας, ἔστη, θωπεύων τὰ πάντα διὰ τοῦ βλέμματός. Ἠνώρθωσε τὸ ὑψηλὸν αὐτοῦ ἀνάστημα, δάκρυ δ' ἀνέβλυσεν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν του. Αἰφνης ὡσεὶ μαγνητισθεὶς διηυθύνθη εἰς μίαν εἰκόνα, τὴν ὅποιαν τότε εἰργαζόμην ἦτο ἡ μάχη τῆς Μόσχας. Τὴν παρετήρησεν ἐνθουσιωδῶς ἐπὶ τινὰς στιγμὰς εἶτα δ' ἀνέκραξεν.

— Εὐγε! αὐτὸ εἶναι! Οἱ Ρῶσοι σχηματίζουν τετράγωνον. Τὸ ἑλαφρὸν ἱππικὸν προσβάλλει τὰ πλευρὰ τοῦ τετραγώνου. Ἄ! ναί! Ἐπειτα προσβάλλεται τὸ τετράγωνον καὶ κατὰ μέτωπον καὶ διαλύεται, γίνεται σκόνι! Ἥμην ἐκεῖ... ἰδοὺ καὶ οἱ δράκονοι!...

Ἔστη εἰσέτι στιγμὰς τινὰς ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνας εἶτα δὲ στραφεῖς πρὸς με.

— Ἐχω, εἶπα, πολὺν καιρὸν νὰ εὐχαριστηθῶ τόσον πολὺ ὅσον σήμερον. Εἶσαι ὁ ἄνθρωπός μου ἡ θυγάτηρ μου εἶνε ἰδική σου καθὼς καὶ ἐγώ. Τὴν φορὰν ταύτην μ' ἐνηγκαλίστη, καὶ ἔνευ τῆς κραυγῆς τὴν ὅποιαν ἐξεβάλον ἀδιστακτικῶς θὰ μ' ἐπνιγε.

— Τώρα, ἐπανελάβην, ἄς ὀμιλήσωμεν καὶ διὰ τὴν ὑπόθεσίν μας. Δίδω εἰς τὴν Εὐγενίαν πρῶτα σαράντα χιλιάδες φράγκα, καὶ φυλάττω διπλάσια διὰ νὰ τὰ ἔχῃ ἀργότερα. Εἶσαι εὐχαριστημένος;

— ὦ! συνταγματάρχα μου! εἶπον περιχαρῆς. Ἀλλά, προσέθηκα, ἀφήσατέ με νὰ σὰς εἰπῶ...

— Τὴν θέσιν σου; ... Κερδίζεις τὰ πρὸς τὸ ζῆν;

— Περίπου ἑξή χιλιάδες φράγκα κατ' ἔτος.

— Διάβολε! τότε θὰ εἶσαι πλουσιώτερος ἀπὸ ἡμᾶς. Ἐξέ και δύο κάμνουν ὀκτώ. Ὅθ' ἔχετε εἰσόδημα ὀκτὼ χιλιάδων φράγκων. Εἰς ἡμᾶς δέ,

μὲ τὴν σύνταξίν μας, προσέθηκεν ἀποτενιόμενος πρὸς τὴν σύζυγόν του, θὰ μᾶς μείνουν ἀκόμη περίπου ἐπτὰ χιλιάδες. Εἶναι περισσότερα ἀφ' ὅσα μᾶς χρειάζονται, δὲν εἶν' ἔτσι, κυρία; Ὅθ' εἴμεθα ὅλοι εὐτυχεῖς ὡς θεοί.

Ἡθελήσε νὰ μ' ἐναγκαλισθῇ ἐκ νέου, ἀλλ' ἀπέφυγον τὸν ἐναγκαλισμὸν, καὶ τῷ ἔτεινα καὶ τὰς δύο χεῖρας.

— Εἴμεθα σύμφωνοι, εἶπε σείων με Βέβαια ἡ Εὐγενία δὲν θὰ ἐναντιωθῇ. Ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὴν εἰκόνα σου, ἐξηκολούθησε στρεφόμενος διὰ τελευταίαν φορὰν πρὸς τὴν εἰκόνα, εἶνε ἀληθινὸν ἀριστούργημα, ἀλλὰ...

— Τί λοιπόν;

— Δὲν κάμνεις τοὺς Ρῶσους σου ἀρκετὰ ἀσχήμους...

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης εἶχον ἐλευθέραν τὴν εἴσοδον εἰς τὴν οἰκίαν, σχετιζόμενος δὲ μετὰ τῶν γειτόνων μου τοὺς ἐξετιμῶν καθ' ἐκάστην περισσότερον. Ὁ γέρον στρατιωτικὸς ἦτο ἄνθρωπος ἐξαιρετός. Ἡ σύζυγός του παρὰ τὴν φιλαρέσκειαν αὐτῆς, ἦτο καλὴ καὶ εὐχάριστος. Ἡ Εὐγενία ἦτο ἄγγελος. Ὁ συνταγματάρχης ἤρχετο συνεχῶς εἰς τὸ ἐργαστήριόν μου, κατὰ πᾶσαν δ' ἐπίσκεψίν του, καίπερ ἐνθουσιῶν διὰ τὴν ἐργασίαν μου, ἐπανελάμβανε πάντοτε.

— Δαμπρά, θαυμάσια! νομίζει τις ὅτι τὰ πρόσωπα εἶνε ζωντανά! ἀλλὰ δὲν κάμνεις τοὺς Ρῶσους σου ἀρκετὰ ἀσχήμους.

Ὅπως τὸν εὐχαριστήσω ἠράνισα τοὺς δυστυχεῖς Ρῶσους δὲν τοὺς εἶχον ὠραίους, ἦδη δὲ τοὺς ἔκαμνον δυσειδεῖς, φρικτὰ δυσειδεῖς, εἰς πρόπον ὥστε κατέστρεψα τὴν εἰκόνα μου. Ἄλλ' ἀδιάφορον εὐρισκόμην εἰς τὸν τρίτον οὐρανόν, καθ' ἐκάστην δὲ ἐπλησίαζα εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας...

— Ἀλλά, φίλτατέ μου, εἶπον πρὸς τὸν ζωγράφον, ὅλη αὐτὴ ἡ ἱστορία δὲν μοῦ φαίνεται δυσάρεστος, ἕως ἐδῶ δὲ εὐρίσκω ὅτι τὸ ἀλεξίβροχον ὑπῆρξε διὰ σὲ εἶδος προπτάτου ἀγγέλου.

— Ἄ! μόνον τοῦτο βλέπεις σύ, καὶ ὅμως τὸ τέλος συμπληροῦ τὸ ἔργον, καὶ θὰ ἰδῆς πῶς τὸ ἔργον συνεπληρώθη. Ἦτο πέμπτη καὶ ἐπρόκειτο νὰ γείνη ὁ γάμος μου τὸ προσεχὲς σάββατον. Καὶ τὴν πέμπτην αὐτὴν ἔβρεχεν, ἐγὼ δὲ ἐκαλυπτόμην πάντοτε μὲ αὐτὸ τὸ κατηραμένον ἐργαλεῖον, τὸ ὅποιον μοὶ ἔγεινε τόσον προσφιλέ. Εἶχον κάμει τελευταίας τινὰς ἀγοράς, καὶ ἐβάδιζον βεβρεγμένος ἔζωθεν ἀλλ' ἐσωτερικῶς εὐτυχῆς, ὅταν αἰσθάνωμαι μίαν χεῖρα στηριζομένην ἐλαφρῶς ἐπὶ τοῦ βραχιονίου μου. Ταῦτοχρόνως γλυκεῖα φωνὴ μοὶ ἔλεγε:

— Κύριε, κύριε, σὰς παρακαλῶ...

Παρετήρησα τὴν σύντροφόν μου. Ἦτο ὠραιότατη νεᾶνις, ἀλλ' ἐξ ἐκείνων αἱ ὅποιαι ἐκήρυξαν διαζυγιὸν μὲ τὴν ἀρετὴν.

— Κύριε, ἐξηκολούθησε προσκολλημένη εἰς τὸν βραχίονά μου καὶ πηδῶσα παρ' ἐμοί, κύριε, εἰσθε εὐγενής, φαίνεσθε ὅτι εἰσθε εὐγενής... λαμβάνετε ὑπὸ τὴν προστασίαν σας τὸ ὑποκείμενόν μου καὶ τὴν τοαλέτταν μου; ... τὴν ἐφόρεσα σήμερον διὰ πρώτην φοράν... Ἄλλὰ, τέλος, ἀδιαφορῶ διὰ τὴν τοαλέτταν μου, θὰ ἔχω ὅμως τὴν εὐχαρίστησιν νὰ περιπατήσω ὀλίγον μαζὶ σας.

Δὲν ἐδυνάμην ν' ἀπωθῶσω αὐτὴν τὴν γυναῖκα καὶ νὰ τὴν ἀφήσω ἐκτεθειμένη εἰς τὴν βροχὴν καὶ τὸν ἀνεμὸν. Ἐξηκολουθοῦμεν συμβαδίζοντες· ἐκείνη ἐκελάδει, ἐμνηστήριζε τὰ πάντα, ἐγὼ δὲ δὲν ἠδυνάμην νὰ μὴ μειδιάσω ἀκούων τὰς εὐφρολογίας της... Πλὴν, φεῦ! ἐνῶ ἐκάμπτομεν μίαν ὁδόν, παρατηρῶ εἰς ἀπόστασιν δέκα βημάτων ἀπ' ἐμοῦ ποῖον;... μάντευσε...

— Τὸν μέλλοντα πενθερόν σου;

— Ὅχι μόνον αὐτόν, ἀλλὰ καὶ τοὺς τρεῖς, τὸν συνταγματάρχην, τὴν σύζυγόν του καὶ τὴν Εὐγενίαν ἐρχομένους πρὸς τὸ μέρος μου ὡς νὰ ἐξεφύτρωναν ἀπὸ τὴν γῆν. Ἐτίναξα τὸν βραχίονά μου ὅπως ἀπαλλαγῶ τῆς συντροφου μου, ἀλλ' ἐκείνη ὄχι τόσον ἐκ τοῦ φόβου τῆς βροχῆς ὅσον ἐκ διαβολικῆς κακεντρεχείας ἐκρεμάσθη καὶ περιπλέχθη τοσοῦτον ἰσχυρῶς περὶ τὸν βραχίονά μου, ὥστε ἠναγκάσθη νὰ σταματήσω ἀμηχανῶν. Ἐν τούτῳ τῷ μεταξύ ἡ οἰκογένεια ἐπλησίαζε, μὲ ἀνεγνώρισεν, ἐποίησεν ἐν κίνημα, ἔστη πρὸς στιγμήν, καὶ ἐξηκολούθησε βαδίζουσα πρὸς συνάντησίν μου. Τότε ἐνῶ διέβαινον πλησίον μου ὁ συνταγματάρχης ἀναστείλας τοὺς ὤμους μὲ παρετήρησεν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, ἡ σύζυγός του μοὶ ἀπηύθυνε περιφρονητικώτατον μορφασμόν, ἡ δὲ Εὐγενία ἠρρυθρίασε καὶ ἔκυψε πρὸς τὴν μητέρα της. Βίτα ἀπεμακρύνθησαν καὶ οἱ τρεῖς, χωρὶς νὰ στραφῶσιν. Ἔστην ὥστε ἀπολιθωθείς.

— Εἰξέυρεις τί μοῦ ἔκαμες; εἶπον πρὸς τὴν νέαν.

— Σοῦ ἔκαμα λοιπὸν τίποτε;

— Κατέστρεψες τὸν γάμον μου.

— Καὶ παραπονεῖσαι δι' αὐτό, ἀχάριστε!...

Προσεπάθησα καὶ πάλιν νὰ ἀπαλλαγῶ.

— Ὅσον δι' αὐτό, ὄχι! εἶπεν ἡ σύντροφός μου κρατοῦσα με σφιγκτᾶ· εἶσαι ἀλεξίβροχόν μου καὶ εἰς τὴν ζωὴν καὶ εἰς τὸν θάνατον.

Ἐκλείσα ὀρηκτικῶς τὸ κατηραμένον ἔργαλειόν, τὸ συνέτριψα ἐπὶ τῶν γονάτων μου καὶ τὸ ἐξεσφενδάνησα εἰς τὸ μέσον τῆς ὁδοῦ· ἡ βροχὴ ἐπιπτε βραδυαία.

— Ἐγὼ σὲ σώζω καὶ σὺ μὲ πνίγεις! ἀνέραξεν ὁ δαίμων μου καταλείπων με καὶ καγχάζων. Καὶ ἀπεμακρύνθη ταχέως.

Ἐτρεῖξα παρὰ τῷ συνταγματάρχῃ, ἀλλ' ἡ θύρα τῆς οἰκίας του ἦτο κλειστή. Ἐμείνα εἰς τὸν

οἶκόν μου ἐλπίζων ὅτι θὰ ἤρχετο νὰ μοῦ ζητήσῃ ἐξηγήσεις. Ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ταύτῃ ἤρχισα νὰ μεγεθύνω ἔτι μᾶλλον τὸ στόμα καὶ τὴν μύτην τῶν κοζάκων μου, ἀλλ' οὐδείς ἤλθε. Δὲν εἶδον πλέον ψυχὴν ζῶσαν οὔτε ἔξω οὔτε εἰς τὰ παράθυρα. Μετώκησαν ἐν ἄγνοιά μου χωρὶς ν' ἀφήσουν τὴν διεύθυνσιν των. Ἡ Εὐγενία, ὁ πατὴρ της, ἡ μήτηρ της, ἦσαν πεπεισμένοι ὅτι ἡ γυνὴ ἐκείνη ἦτο ἐρωμένη μου, καὶ ὅτι μὲ κατέλαβον ἐξ ἀπροόπτου... Καὶ πῶς ν' ἀποδείξω πρὸς αὐτοὺς τὸ ἐναντίον;...

Ἐννοεῖς, τώρα; εἶπεν ὁ ζωγράφος, ἀπομακρυνόμενος ἀπὸ τὸ ἀλεξίβροχόν μου καὶ ἐκτιθέμενος μετὰ πικρᾶς χαρᾶς εἰς τὴν βροχὴν.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ.)

Ἡ ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΚΑΛΛΟΝΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Ἡ ὑγιὴς εἶνε σχεδὸν ὠραῖος. — Ἡ καλλονὴ εἶνε μέγα καὶ ὠραῖον πρᾶγμα. — Ὀλίγα περὶ τῆς μεταφυσικῆς τῆς αἰσθητικῆς. — Κάθοδος εἰς ταπεινότερον ἔδαφος. — Πᾶσα ἡλικία ἔχει τὴν ἰδίαν αὐτῆς καλλονήν. — Οἱ κλάδοι τοῦ φοίνικος καὶ αἱ πεῦκαι. — Ἐκαστος ἄς μὲν εἰς ἡν ἐτάχθη θέσιν.

E pure la civiltà richi:de che il bello si congiunga col vero.

Καὶ ὅμως ὁ πολιτισμὸς ἀπαιτεῖ, ὅπως τὸ ὠραῖον συνδυάζεται μετὰ τοῦ ἀληθοῦς.

(Gioberti.)

La beauté me fait du bien en étant belle.

Ἡ καλλονὴ μὲ εὐεργετεῖ περικαλλῆς οὔσα.

(Victor Hugo.)

Ὅστις εἶνε ὑγιὴς, οὗτος διέτρεξεν ἤδη περισσότερο τοῦ ἡμίσεος τοῦ δρόμου, τοῦ φέροντος πρὸς τὴν καλλονήν. Πᾶσαι δὲ αἱ ὑγιεῖναι συμβουλαί, αἱ διδάσκουσαι τὸ ὑγιεινῶς τρώγειν, τὸ ὑγιεινῶς οἰκεῖν καὶ τὸ ὑγιεινῶς ἐνδύεσθαι συντελοῦσι καὶ πρὸς τὴν ἀπόκτησιν τῆς καλλονῆς.

Πᾶν πλάσμα ἐξεληθὸν ὑγιὲς ἀπὸ τῶν χειρῶν τῆς φύσεως εἶνε ὠραῖον, καὶ ἐντὸς αὐτοῦ μειδιᾷ ἡ ζωὴ. Πᾶσα δ' ἀντίθεσις, πᾶσα βλάβη, πᾶν κακὸν τὸ ὅποιον ἐπιβάλλει τὸν πόνον ἢ προσβάλλει τὸ πλάσμα τοῦτο, καθιστᾷ αὐτὸ ἄσχημον. Διὸ ἡ ἀσχημία εἶνε πάντοτε ἀρρωστία ἢ τερατωδία, εἶνε πάντοτε ἀποπλάνησις πράγματος ἐξερχομένου τοῦ ἰδιοῦ αὐτοῦ κύκλου, ἦτοι τοῦ φυσικοῦ αὐτοῦ τύπου. Πᾶν πλάσμα δὲ αἰσθάνεται τὴν ἀνοσμίαν τῆς ἀσχημίας, καὶ δι' ὧν τῶν προσπαθειῶν, ἐναγωνίως, ἀκατασχέτως τείνει εἰς τὸ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸν κύκλον τῆς ἰδίας ἑαυτοῦ καλλονῆς.

Πᾶν τὸ μετέχον ζωῆς ἐπιζητεῖ τὸ ὠραῖον, ὃ δὲ ἄνθρωπος καὶ ἐπιζητεῖ καὶ δημιουργεῖ αὐτό. Εἰς τὴν μυστηριώδη ἐκείνην κίνησιν τὴν ἀνυψοῦσαν πρὸς τὸ βέλτιον ὅλα τὰ δημιουργήματα τὸ ἄσχημον ἐπιζητεῖ τὸ ὠραῖον καὶ γίνεται ὀλιγώτε-